

สภาพปัจจุบัน และศักยภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยสรุป

2.1 โครงสร้างของมหาวิทยาลัย

2.1.1 สถานที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตั้งอยู่บริเวณใจกลางเมืองล้อมรอบด้วยบริเวณย่านธุรกิจ และบริเวณหน่วยราชการอื่น ๆ มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 1214 ไร่ ในบริเวณที่ดินของมหาวิทยาลัยมีอาคาร 3 ลักษณะใหญ่ ๆ⁶ คือ

1. อาคารส่วนการศึกษา
2. อาคารส่วนราชการอื่น ๆ
3. อาคารส่วนผลประโยชน์

2.1.2 ประวัติมหาวิทยาลัยโคโยย่อ เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทย เดิมเป็นโรงเรียนข้าราชการพลเรือนที่สอนวิชาหลายสาขา ต่อมาถูกระบุเป็นมหาวิทยาลัยเมื่อปี พ.ศ. 2459 ในรัชกาลที่ 6 เพื่อเป็นพระบรมราชานุสรณ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 และทรงพระราชทานนามว่า "จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย"

2.1.3 การบริหารงาน และการแบ่งส่วนราชการในปัจจุบัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขึ้นต่อทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำหรับการบริหารงานภายในนั้น มีสภามหาวิทยาลัยซึ่งประกอบด้วย สภาคณาจารย์, สำนักงานอธิการบดี และที่ประชุมคณบดี (คูแณภูมิที่ 1,2,3) สำหรับศูนย์บริการวิชาการนั้น ขึ้นอยู่กับรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

⁶ คุรุยละเอียดยใน : ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, รายงานการประเมินผลสถานภาพ ศักยภาพ และแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 3 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (กรุงเทพฯ, พฤศจิกายน 2517.)

2.2 สถานภาพของมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน

2.2.1 โครงการการศึกษา

ประกอบด้วยคณะวิชาต่าง ๆ 14 คณะ เปิดสอนในระดับปริญญาตรี และมีบัณฑิตวิทยาลัย มีฐานะเทียบเท่าคณะ ทำหน้าที่ประสานงานการสอนในระดับสูงกว่าปริญญาตรี

ระบบการสอนนั้น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกำลังจะเปลี่ยนจากระบบที่มีหลักสูตรเป็นรายปี มาเป็นระบบรายภาค (Semester) คือ มี ภาคต้น ภาคปลาย และภาคฤดูร้อน ทั้งนี้ เพื่อให้สัมพันธ์กับระบบวัดผลที่เปลี่ยนเป็นระบบหน่วยกิต

2.2.2 บุคคลากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีบุคคลากร รวมทั้งหมดทุกประเภท ในปีการศึกษา 2518 จำนวน 3613 คน จำแนกเป็น

อาจารย์	2063 คน	(รวมทั้งอาจารย์ในโครงการอื่น ๆ)
ผู้ช่วยทางวิชาการ	439 คน	
เจ้าหน้าที่ธุรการ	362 คน	
ลูกจ้างประจำ	749 คน	

สำหรับอาจารย์ในโครงการการศึกษานั้น มีจำนวน 1844 คน แยกสรุปตามวุฒิได้ดังนี้

ปริญญาเอก	14.2 %
ปริญญาโท	53 %
ปริญญาตรี	30 %
อื่น ๆ	2.8 %

(คูแผนภูมิที่ 4)

2.2.3 นิสิตนิสิตระดับปริญญาตรีปีการศึกษา 2518

นิสิตเข้าใหม่ มีจำนวน 3,064 คน

นิสิตทั้งหมดมีจำนวน 12,512 คน

สำเร็จการศึกษานี้ 3,109 คน

(ดูรายละเอียดในแผนภูมิที่ 5)

นิสิตระดับสูงกว่าปริญญาตรี ปีการศึกษา 2518

นิสิตเข้าใหม่ มีจำนวน 955 คน

นิสิตทั้งหมด มีจำนวน 3,304 คน

สำเร็จการศึกษานี้ 532 คน

รวมยอดนิสิตทุกระดับในปีการศึกษา 2518 มีจำนวน 15,816 คน

2.2.4 การเงิน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับการสนับสนุนทางการเงิน 4 ทาง คือ

1. เงินงบประมาณแผ่นดิน ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาล
2. เงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ได้รับจากการจัดการทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย, จากค่าธรรมเนียมการศึกษาของนิสิต และจากการให้บริการต่าง ๆ
3. เงินช่วยเหลือและเงินอุดหนุน ส่วนใหญ่ได้มาจากเอกชนเพื่อเป็นทุนการศึกษาสำหรับนิสิต
4. เงินช่วยเหลือในรูปความช่วยเหลือทางวิชาการ ส่วนใหญ่เป็นทุนการศึกษาและวิจัยของอาจารย์ นอกจากนี้ได้รับความช่วยเหลือโดยการส่งผู้เชี่ยวชาญมา ให้วัสดุและอุปกรณ์การศึกษาต่าง ๆ แหล่งที่มาของการเงินได้จากมูลนิธิ องค์กรต่างประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศ

(ดูรายละเอียดในตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 สรุปยอดประมาณการรายได้ - รายจ่ายปีงบประมาณ ๒๕๑๔ - ๒๕๑๕

ปีงบประมาณ	ประมาณรายได้	ประมาณการรายจ่ายขาด	ผลต่าง
2514	30,997,003.78	15,739,780.08	+15,257,223.70
2515	23,621,662.26	23,835,132.87	- 213,470.61
2516	24,692,020.00	29,053,300.00	-4,361,280.00
2517	46,681,000.00	37,275,600.00	+9,405,400.00
2518	46,024,915.00	42,621,863.00	+3,403,052.00
2519	55,862,840.00	33,777,876.88	+22,084,963.12
รวม	227,879,441.04	182,303,552.83	+45,575,888.21

หมายเหตุ ตามนโยบายการจัดสรรเงินงบประมาณผลประโยชน์ ถือเป็นหนี้ที่หักสะสมร้อยละ ๒๐ ของรายได้ทั้งหมด เป็นเงิน ๔๕,๕๓๕,๘๘๘.๒๐ บาท ฉะนั้นในปีงบประมาณ ๒๕๑๔ ยังเหลือวงเงินที่จะจัดสรรเงินงบประมาณเงินผลประโยชน์อีก ๓๓,๓๖๗,๘๗๖.๘๘ บาท

ที่มา : หน่วยวิจัยสถาบัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.3 ศักยภาพ

2.3.1 วัตถุประสงค์ นโยบาย และ เป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาของจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ระยะที่ 4 (พ.ศ.2520 - 2524) โดยสรุป

จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ได้ดำเนินการพัฒนาการศึกษาเป็นแผนช่วงละ 5 ปีต่อเนื่องกัน ขณะนี้อยู่ในช่วงปลายของแผนระยะที่ 3 สำหรับการศึกษาคามแผนระยะที่ 4 นั้น ให้กำหนดความต้องการของมหาวิทยาลัยในค้ำนต่าง ๆ ไว้ในแผนเพื่อจะได้มีการ เตรียมการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม⁷

วัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 สรุปได้ดังนี้

1. ปรับปรุงโครงสร้างและการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยค้ำนการผลิตภัณฑ์ การวิจัย บริการทางวิชาการ และสร้างสรรค์ทางค้ำนศิลปะและวัฒนธรรม
2. ปรับปรุงระบบการศึกษา ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูง สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้ดียิ่งขึ้น
3. ขยายงานการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาการศึกษาส่วนรวมของชาติ โดยคำนึงถึงความพร้อม เอกลักษณ์ ศักยภาพ ของมหาวิทยาลัย และความต้องการของสังคมเป็นหลัก

ทางค้ำนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงค้ำนบริการวิชาการนั้น ได้วางนโยบายให้มีการปรับปรุงระบบบริการค้ำนห้องสมุด ไลบรารีค้ำนศึกษา ศูนย์เอกสาร ให้สามารถบริการสนองความต้องการของคณาจารย์ และนิสิตได้ทั่วถึงและมากขึ้น และมีประสิทธิภาพโดยเพิ่มความสนับสนุนทางค้ำนการเงิน อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น⁷

⁷สรุปจากนโยบายค้ำนการผลิตภัณฑ์ ข้อที่ 1.6 แผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย.

สำหรับเป้าหมายด้านปริมาณการผลิตบัณฑิตนั้น จะเพิ่มเฉพาะค่านับนักศึกษา และระดับปริญญาตรีที่มีความต้องการกำลังคน หรือในโครงการใหม่เท่านั้น ส่วนทางด้านคุณภาพ จะเน้นให้มีประสิทธิภาพ ทั้งด้านการสอน การวิจัย บริการทางวิชาการแก่สังคม ดังนั้น จึงจำเป็นต้องปรับปรุงหน่วยงานทางด้านบริการวิชาการให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมยิ่งขึ้น

2.3.2 การคาดคะเนความต้องการของมหาวิทยาลัย

ตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 (2520 - 2524)

1. โครงการการศึกษา

โครงการผลิตบัณฑิตสำหรับแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 นี้ จะจัดทั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคณะ และเพิ่มแผนกวิชาในคณะต่าง ๆ มากขึ้น สำหรับโครงการส่งเสริมการศึกษาและวิจัย จะจัดตั้งศูนย์บริการวิชาการขึ้น⁸ เพื่อให้ตรงตามนโยบายและ เป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้มีประสิทธิภาพ

2. บุคลากร

ตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 มีความต้องการบุคลากรในปี 2524 ดังนี้

อาจารย์(นักวิชาการ)	จำนวน	2529	คน	เพิ่มจากปี 2519	ประมาณ 20.66%
ผู้ช่วยทางวิชาการ	จำนวน	791	คน	"	" 71.21%
เจ้าหน้าที่ธุรการ	จำนวน	749	คน	"	" 90.10%
ลูกจ้างประจำ	จำนวน	1295	คน	"	" 46.49%
(ดูแผนภูมิที่ 7)					

3. นิสิต

เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายการผลิตบัณฑิตศึกษาเพิ่มขึ้นมากกว่าระดับปริญญาตรี จากการ
คำนวณการรับนิสิตเข้าใหม่ จะรับนิสิตระดับปริญญาตรีเพิ่มขึ้นเพียง 8.9 % และรับระดับ
สูงกว่าปริญญาตรีเพิ่มขึ้น 48.2 เมื่อรวมนิสิตทั้งมหาวิทยาลัยแล้ว ในปี 2524 จะมีนิสิต

ระดับปริญญาตรี เพิ่มขึ้นจากปี 2519 15.6 %

ระดับสูงกว่าปริญญาตรี " 58.6 %

การคาดคะเนในปี 2524 จะมีนิสิตทุกระดับรวม 19,092 คน

(ดูรายละเอียดจากแผนภูมิที่ 8)

006036

4. การเงิน

ตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 นี้ มีความต้องการงบประมาณตลอดโครงการ
ระยะ 5 ปี (2520 - 2524) จำนวน 1,790,967 ล้านบาท

ก. งบประมาณจำแนกตามหมวดเงิน

	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	คิดเป็นร้อยละของงบทั้งหมด
1. งบดำเนินการ	1,369.881	76.69
2. ครุภัณฑ์	286.036	15.97
3. สิ่งก่อสร้าง	135.050	7.54

(ดูรายละเอียดตัวเลขจากแผนภูมิที่ 9)

ข. งบประมาณจำแนกตามลักษณะ

	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	คิดเป็นร้อยละ ของงบทั้งหมด
1. โครงการผลิตบัณฑิต	1,483.637	82.84
2. โครงการวิจัย	95.187	5.31
3. โครงการเสริมการศึกษาและวิจัย	107.215	5.99
4. โครงการบริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	18.402	1.03
5. โครงการพัฒนาอาจารย์ นิสิต และ งานบริหารทั่วไป	86.526	4.83

(ดูรายละเอียดตัวเลขจากแผนภูมิที่ 10)